ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τρίτο τμήμα) της 7ης Νοεμβρίου 1997 *

Στην υπόθεση Τ-84/96,

Cipeke — Comércio e Indústria de Papel, Ld.ª, εταιρία πορτογαλικού δικαίου, με έδρα τη Λισαβόνα, εκπροσωπουμένη από τον Miguel Ferrão Castelo Branco και στη συνέχεια από τον João Caniço Gomes, δικηγόρους Λισαβόνας, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο το δικηγορικό γραφείο François Brouxel, 6, rue Zithe,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπουμένης από τη Maria Teresa Figueira και τον Knut Simonsson, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση ακυρώσεως της αποφάσεως PT-C (95) 543 της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 1995, για τη μείωση χρηματοδοτικής συνδρομής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η πορτογαλική.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους B. Vesterdorf, Πρόεδρο, C. P. Briët και A. Potocki, δικαστές,

γραμματέας: B. Pastor, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 26ης Σεπτεμβρίου 1997,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο της διαφοράς

1 Κατά το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο α', της αποφάσεως 83/516/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 17ης Οκτωβρίου 1983, για την αποστολή του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΕ L 189, σ. 38), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο συμμετέχει στη χρηματοδότηση ενεργειών επαγγελματικής καταρτίσεως και επαγγελματικού προσανατολισμού.

2 Η έγκριση από την Επιτροπή αιτήσεως χρηματοδοτήσεως συνεπάγεται, σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2950/83 του Συμβουλίου, της 17ης Οκτωβρίου 1983, για την εφαρμογή της απόφασης

83/516/ΕΟΚ για την αποστολή του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΕ L 289, σ. 1, στο εξής: κανονισμός), την προκαταβολή του 50 % της συνδρομής κατά την ημερομηνία που έχει προβλεφθεί για την έναρξη της ενέργειας καταρτίσεως.

3 Κατά την παράγραφο 4 της ιδίας διατάξεως, οι αιτήσεις για την καταβολή του υπολοίπου περιέχουν λεπτομερή έκθεση για το περιεχόμενο, τα αποτελέσματα και τις χρηματοδοτικές πλευρές της σχετικής ενέργειας. Το κράτος μέλος βεβαιώνει την πραγματική και λογιστική ακρίβεια των στοιχείων που περιέχονται στις αιτήσεις πληρωμής.

4 Κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού, όταν η συνδρομή του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (στο εξής: Ταμείο) δεν χρησιμοποιείται σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται από την εγκριτική απόφαση, η Επιτροπή μπορεί να αναστείλει, να μειώσει ή να καταργήσει τη συνδρομή αυτή, αφού δώσει στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος την ευκαιρία να υποβάλει τις παρατηρήσεις του.

5 Τέλος, το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού επιτρέπει στην Επιτροπή να πραγματοποιεί επιτόπου ελέγχους, χωρίς αυτό να παραβλάπτει το αντίστοιχο δικαίωμα των κρατών μελών.

Ιστορικό της διαφοράς

6 Η Cipeke — Comércio e Indústria de Papel, Ld.ª, η οποία ασχολείται με το εμπόριο και τη βιομηχανία χάρτου και τις γραφικές τέχνες, συνήψε, μαζί με έναν όμιλο επιχειρήσεων του τομέα, σύμβαση με έναν φορέα, την Partex Companhia Portuguesa de Serviços, SA (στο εξής: Partex), για την από κοινού διοργάνωση ενός κύκλου μαθημάτων επαγγελματικής καταρτίσεως κατά τη διάρκεια του έτους 1987.

7 Το Departamento para os Assuntos do Fundo Social Europeu (παράρτημα των υποθέσεων του Ταμείου, στο εξής: DAFSE) στη Λισαβόνα υπέβαλε, υπέρ του εν λόγω ομίλου επιχειρήσεων, αίτηση για τη χορήγηση συνδρομής του Ταμείου, η οποία πρωτοκολλήθηκε στην Επιτροπή στις 20 Οκτωβρίου 1986.

8 Με απόφαση της 30ής Απριλίου 1987, η Επιτροπή ενέκρινε το εν λόγω σχέδιο επαγγελματικής καταρτίσεως και χορήγησε στην Partex, για λογαριασμό των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων, συνολικό ποσό συνδρομής 300 665 191 εσκούδων (ESC), εκ των οποίων τα 71 309 280 ESC υπέρ της Cipeke.

9 Η ενέργεια επαγγελματικής καταρτίσεως της προσφεύγουσας συνίστατο σε δύο σειρές μαθημάτων επ' αμοιβή στον τομέα των γραφικών τεχνών, τα οποία προορίζονταν αφενός για τους υπαλλήλους που είναι υπεύθυνοι για την κατάρτιση των προσφορών για την εκτέλεση έργων γραφικής και αφετέρου για τους τεχνικούς φωτομηχανικής.

10 Στις 31 Δεκεμβρίου 1986, στις 24 και στις 30 Απριλίου 1987 η Cipeke συνήψε με τις επιχειρήσεις Partex, Cetase και Quadriforma αντίστοιχα συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, με τις οποίες ανέθεσε στις επιχειρήσεις αυτές τη διοργάνωση των μαθημάτων επαγγελματικής καταρτίσεως, ενώ επιφυλάχθηκε απλώς να ασκεί την εποπτεία επί των αποφάσεων που θα λάμβαναν οι επιχειρήσεις αυτές. Στις σειρές μαθημάτων επαγγελματικής καταρτίσεως της Cipeke μετέσχαν επίσης δύο άλλες εταιρίες, η Gráfica Monumental και η Parageste.

11 Όταν ολοκληρώθηκε η ενέργεια επαγγελματικής καταρτίσεως, η προσφεύγουσα υπέβαλε στο DAFSE έκθεση ποσοτικής και ποιοτικής αξιολογήσεως, καθώς και αίτηση καταβολής του υπολοίπου. Η Επιτροπή, αφού επισήμανε με έγγραφο της 10ης Ιανουαρίου 1990 ότι υπήρχαν ορισμένες δαπάνες που δεν μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν, αποφάσισε στις 2 Μαρτίου 1990 να μειώσει το αρχικώς χορηγηθέν ποσό της συνδρομής.

12 Κατόπιν ασκήσεως προσφυγής από τη νυν προσφεύγουσα, το Δικαστήριο ακύρωσε την ανωτέρω απόφαση ως ελλιπώς αιτιολογημένη (απόφαση της 4ης Ιουνίου 1992, C-189/90, Cipeke κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-3573, σκέψεις 21 έως 23), διότι έκρινε ότι, αν και η προσφεύγουσα είχε πράγματι τη δυνατότητα να λάβει γνώση του συνολικού ποσού της μειώσεως, εντούτοις αγνοούσε τον ακριβή κατάλογο των οικείων θέσεων ή θεμάτων, την κατανομή της μειώσεως ανά θέση και τον τρόπο υπολογισμού της μειώσεως αυτής.

13 Η Επιτροπή, σε εκτέλεση της ανωτέρω αποφάσεως του Δικαστηρίου, κίνησε τη διαδικασία εκδόσεως νέας αποφάσεως έναντι της προσφεύγουσας. Προς τούτο, στις 7 Ιουλίου 1993 πραγματοποιήθηκε κοινοτικός έλεγχος στα γραφεία της προσφεύγουσας.

14 Με το υπ' αριθ. 6045 έγγραφο της 24ης Μαρτίου 1994 (στο εξής: έγγραφο 6045), η Επιτροπή πληροφόρησε το DAFSE ότι, κατόπιν επανεξετάσεως της αιτήσεως της Cipeke για την καταβολή του υπολοίπου, είχε διαπιστωθεί ότι ένα μέρος της χρηματοδοτήσεως του Ταμείου δεν είχε χρησιμοποιηθεί σύμφωνα με τους όρους που είχαν τεθεί με την εγκριτική απόφαση.

15 Με το έγγραφο αυτό η Επιτροπή διαπίστωσε κατ' ουσίαν ότι η Cipeke είχε αναθέσει υπεργολαβικά τη διοργάνωση των μαθημάτων σε διάφορες επιχειρήσεις, οι οποίες είχαν χρεώσει την παροχή διαφόρων υπηρεσιών. Κατά την Επιτροπή, κατά τον κοινοτικό έλεγχο είχε διαπιστωθεί, βάσει των στοιχείων που παρέσχε ο κυρίως αρμόδιος υπάλληλος της Cipeke, ότι ο ρόλος της ως μεσάζοντος ήταν τελείως άχρηστος και ότι αυτό είχε προκαλέσει αδικαιολόγητη αύξηση των δηλωθεισών δαπανών.

16 Το κοινοτικό όργανο έκρινε ότι το σύνολο των δαπανών της προσφεύγουσας που δεν μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν ανερχόταν σε 19 725 390 ESC και ότι έπρεπε να του επιστραφεί ποσό 4 267 218 ESC.

17 Το εν λόγω όργανο ζήτησε από το DAFSE, κατ' εφαρμογή του άρθρου 6, παράγραφος 1, του κανονισμού, να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του. Κατόπιν αυτού, το DAFSE κάλεσε την προσφεύγουσα, με έγγραφο της 11ης Απριλίου 1994, να διατυπώσει την άποψή της επί του σχεδίου μειώσεως, ενώ παράλληλα διαβίβασε το σχέδιο αυτό στην Partex, την οποία κυρίως αφορούσε η υπόθεση.

18 Με έγγραφο της 21ης Απριλίου 1994, η Partex ζήτησε να αναγνωριστεί, με την απόφαση που επρόκειτο να εκδοθεί, ότι τα ποσά που είχε χρεώσει μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν. Η προσφεύγουσα δε, με έγγραφο της 26ης Απριλίου 1994 προς το DAFSE, ενέμεινε επί του αιτήματός της να της καταβληθεί ποσό που να καλύπτει ολόκληρο το υπόλοιπο των δαπανών για το σχέδιο επαγγελματικής καταρτίσεως.

19 Με έγγραφο της 13ης Μαΐου 1994 το DAFSE διατύπωσε τις παρατηρήσεις του επί του σχεδίου αποφάσεως.

20 Με την απόφαση PT-C(95)543, της 12ης Δεκεμβρίου 1995, η Επιτροπή μείωσε τη χρηματοδοτική συνδρομή του Ταμείου και απαίτησε την επιστροφή του ποσού των 4 267 218 ESC.

21 Το DAFSE ενημέρωσε την προσφεύγουσα για την εν λόγω απόφαση και της ζήτησε, με έγγραφο της 21ης Μαρτίου 1996, το οποίο περιήλθε στην προσφεύγουσα στις 23 Μαρτίου, να επιστρέψει το ανωτέρω ποσό στο Ταμείο.

Διαδικασία

22 Υπ' αυτές τις περιστάσεις η προσφεύγουσα άσκησε, με δικόγραφο που πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 29 Μαΐου 1996, προσφυγή ακυρώσεως της αποφάσεως της Επιτροπής περί μειώσεως.

23 Με χωριστό δικόγραφο, που πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου την ίδια ημέρα, η προσφεύγουσα υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 185 της Συνθήκης ΕΚ, αίτηση αναστολής εκτελέσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως. Με διάταξη της 8ης Οκτωβρίου 1996 (Τ-84/9 R, Συλλογή 1996, σ. II-1315), ο Πρόεδρος του Πρωτοδικείου απέρριψε την αίτηση αυτή και επιφυλάχθηκε ως προς τα δικαστικά έξοδα.

24 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τρίτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.

25 Η επ' ακροατηρίου συζήτηση διεξήχθη στις 26 Σεπτεμβρίου 1997. Κατά την εν λόγω συνεδρίαση οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου.

Αιτήματα των διαδίκων

26 Η προσφεύγουσα ζητεί την ακύρωση της επίδικης πράξεως, με όλες τις νόμιμες συνέπειες της ακυρώσεως αυτής.

27 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

1) να κρίσει αβάσιμο, ως αναπόδεικτο, το αίτημα της προσφεύγουσας και να το απορρίψει,

2) να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Επί του αντικειμένου της διαφοράς

28 Διαπιστώνεται ότι στο αιτητικό της προσφυγής περιέχονται τα ακόλουθα στοιχεία:

«Επομένως, η επίδικη πράξη εκδόθηκε κατά παράβαση ουσιώδους τύπου (άρθρο 190 της Συνθήκης ΕΚ), πράγμα που συνεπάγεται την ακυρότητά της, της οποίας γίνεται εδώ επίκληση και η οποία πρέπει να αναγνωρισθεί, ώστε η πράξη αυτή να μην παραγάγει κανένα αποτέλεσμα (άρθρο 173 της Συνθήκης ΕΚ).»

29 Ορισμένοι από τους ισχυρισμούς που παρατίθενται στο δικόγραφο της προσφυγής μπορούν πάντως να θεωρηθούν ως βάλλοντες κατ' ουσίαν κατά του βασίμου της προσβαλλομένης αποφάσεως της Επιτροπής. Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται με το δικόγραφό της ότι τα συμπεράσματα της Επιτροπής είναι αβάσιμα (σημείο 38), ότι στηρίζονται σε υποθετικούς υπολογισμούς (σημείο 40) ή ακόμη ότι οι υπολογισμοί της Επιτροπής ως προς τη δυνατότητα καταλογισμού ορισμένων δαπανών δεν ήσαν εύλογοι (σημείο 41) και, τέλος, ότι τα ποσά για τα οποία δεν εγκρίθηκε η χρηματοδότηση προβλέπονταν ήδη στο αρχικό σχέδιο (σημείο 45).

30 Οι ισχυρισμοί αυτοί δεν είναι εντούτοις διατυπωμένοι με αρκετή σαφήνεια, ώστε να πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας, κατά το οποίο το δικόγραφο της προσφυγής πρέπει να περιέχει, μεταξύ άλλων, συνοπτική έκθεση των ισχυρισμών των οποίων γίνεται επίκληση. Στο σημείο αυτό αρκεί η διαπίστωση ότι η προσφεύγουσα δεν διατυπώνει κανένα ισχυρισμό με τον οποίο να βάλλει ρητά κατά του βασίμου της αποφάσεως της Επιτροπής.

31 Κατά πάγια νομολογία, η διατύπωση ενός ισχυρισμού πρέπει να είναι αρκούντως σαφής και ακριβής, ώστε να μπορεί το μεν Πρωτοδικείο να ασκήσει τον δικαστικό έλεγχο, ο δε καθού να προετοιμάσει την άμυνά του. Για να εξασφαλιστεί η ασφάλεια δικαίου και η ορθή απονομή της δικαιοσύνης, είναι επομένως απαραίτητο τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία επί των οποίων στηρίζεται ο ισχυρισμός να προκύπτουν, συνοπτικά έστω, αλλά οπωσδήποτε κατά τρόπο λογικό και κατανοητό, από το ίδιο το δικόγραφο της προσφυγής (διάταξη του Πρωτοδικείου της 28ης Απριλίου 1993, Τ-85/92, De Hoe κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. II-523, σκέψη 20).

32 Η ανακρίβεια της παραθέσεως των ισχυρισμών της προσφεύγουσας στο δικόγραφο της προσφυγής της είχε ως αποτέλεσμα να θεωρήσει η Επιτροπή ότι ο ισχυρισμός περί ελλιπούς αιτιολογίας ήταν ο μόνος λόγος ακυρώσεως που προέβαλε η προσφεύγουσα, οπότε το καθού κοινοτικό όργανο δεν απάντησε, με το υπόμνημα αντικρούσεως, παρά μόνο στον ισχυρισμό αυτό. Έτσι, η Επιτροπή υποστήριξε, στο σημείο 13 του υπομνήματος αυτού, ότι το γεγονός ότι η προσφεύγουσα δεν συμφωνεί με την προσβαλλόμενη απόφαση δεν πρέπει να συγχέεται με έλλειψη ή ανεπάρκεια της αιτιολογίας της.

33 Το Πρωτοδικείο δεν μπορεί να λάβει υπόψη τις παρατηρήσεις που διατύπωσε η προσφεύγουσα με το έγγραφο της 26ης Απριλίου 1994 επί του σχεδίου της αποφάσεως περί μειώσεως και στις οποίες παραπέμπει η προσφεύγουσα με το σημείο 42 του δικογράφου της προσφυγής της. Πράγματι, αυτή η συλλήβδην παραπομπή σε άλλα έγγραφα, έστω και αν τα έγγραφα αυτά αποτελούν παραρτήματα του δικογράφου της προσφυγής, δεν θεραπεύει την έλλειψη των βασικών στοιχείων της νομικής επιχειρηματολογίας τα οποία πρέπει να περιέχονται στο ίδιο το δικόγραφο της προσφυγής (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 13ης Δεκεμβρίου 1990, C-347/88, Επιτροπή κατά Ελλάδος, Συλλογή 1990, σ. I-4747, σκέψη 28, και της 31ης Μαρτίου 1992, C-52/90, Επιτροπή κατά Δανίας, Συλλογή 1992, σ. I-2187, σκέψεις 17 επ.).

34 Το σώμα του δικογράφου της προσφυγής μπορεί βέβαια να διευκρινίζεται και να συμπληρώνεται, επί ορισμένων ειδικών σημείων, με παραπομπές σε αποσπάσματα εγγράφων που έχουν επισυναφθεί στο δικόγραφο αυτό, αλλά το Πρωτοδικείο δεν έχει υποχρέωση να ερευνά και να εξακριβώνει, στα συνημμένα της προσφυγής, τους ισχυρισμούς που θα μπορούσε να θεωρήσει ότι αποτελούν τη βάση της προσφυγής, δεδομένου ότι τα συνημμένα αυτά επιτελούν απλώς λειτουργία αποδεικτικών και διευκρινιστικών στοιχείων (διατάξεις του Πρωτοδικείου της 24ης Μαρτίου 1993, T-72/92, Benzler κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. II-347, σκέψη 19, και προπαρατεθείσα απόφαση De Hoe κατά Επιτροπής, σκέψη 22).

35 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Πρωτοδικείο φρονεί ότι το δικόγραφο της προσφυγής, όπως έχει υποβληθεί στην κρίση του, δεν του δίνει τη δυνατότητα να ασκήσει τον δικαστικό έλεγχο επί του βασίμου της προσβαλλομένης αποφάσεως της Επιτροπής και εμπόδισε την καθής να διατυπώσει λυσιτελώς την άμυνά της επί του ζητήματος αυτού.

36 Είναι αληθές ότι η προσφεύγουσα αμφισβήτησε επίσης, με το δικόγραφο απαντήσεως και κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το βάσιμο της αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως της Επιτροπής. Ο ισχυρισμός όμως αυτός πρέπει να θεωρηθεί ως νέος ισχυρισμός, δεδομένου ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί ως διεύρυνση του ισχυρισμού περί ανεπαρκούς αιτιολογίας, λόγω ακριβώς της επιβαλλομένης διακρίσεως μεταξύ των ισχυρισμών αυτών (βλ. ανωτέρω σκέψη 32).

37 Από το άρθρο 48, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου προκύπτει όμως ότι κατά τη διάρκεια της δίκης απαγορεύεται η προβολή νέων ισχυρισμών, εκτός από την περίπτωση — που δεν συντρέχει εν προκειμένω — κατά την οποία οι ισχυρισμοί αυτοί στηρίζονται σε νομικά και πραγματικά στοιχεία που ανέκυψαν κατά τη διαδικασία (απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Δεκεμβρίου 1996, T-521/93, Atlanta κ.λπ. κατά ΕΚ, Συλλογή 1996, σ. II-1707, σκέψη 39).

38 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι ο μόνος λόγος ακυρώσεως που προβάλλεται εγκύρως ενώπιον του Πρωτοδικείου είναι ο στηριζόμενος στην ανεπάρκεια της αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως της Επιτροπής.

Επί της αιτιολογίας της αποφάσεως

Επιχειρηματολογία των διαδίκων

39 Με το δικόγραφο της προσφυγής, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι τα συμπεράσματα που παρατίθενται στο έγγραφο 6045 και τα οποία αποτελούν το αιτιολογικό μέρος της επίδικης αποφάσεως της Επιτροπής είναι αντιφατικά, ασαφή, παράλογα και αβάσιμα. Από τα συμπεράσματα αυτά δεν προκύπτει σαφώς και αντικειμενικώς το πώς υπολογίστηκε το ύψος των δαπανών που δεν μπορούν να χρηματοδοτηθούν. Άρα, η επίδικη απόφαση της Επιτροπής δεν είναι σύμφωνη με τις προϋποθέσεις που έθεσε το Δικαστήριο με την προπαρατεθείσα απόφαση Cipeke κατά Επιτροπής.

40 Κατά την προσφεύγουσα, η Επιτροπή βάσισε τα συμπεράσματά της επί υποθετικών υπολογισμών, οι οποίοι καταλήγουν, αν ληφθούν υπόψη οι δαπάνες για την προετοιμασία των μαθημάτων, σε ποσά που υπολείπονται κατά πολύ του μέσου όρου των δαπανών στις οποίες διαπιστώθηκε ότι υποβλήθηκαν όλοι οι άλλοι λήπτες της επίμαχης συνδρομής. Οι υπολογισμοί της Επιτροπής σχετικά με τη μη δυνατότητα χρηματοδοτήσεως ορισμένων δαπανών δεν ήσαν εύλογοι, όπως άλλωστε έχει ήδη τονίσει η προσφεύγουσα με το συνημμένο στο δικόγραφο της προσφυγής έγγραφό της της 26ης Απριλίου 1994, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της προσφυγής.

41 Η προσφεύγουσα προσθέτει, με το υπόμνημα απαντήσεως, ότι η προσβαλλόμενη απόφαση της Επιτροπής δεν αναφέρει ούτε τον τρόπο υπολογισμού ούτε τους κανόνες που εφάρμοσε η Επιτροπή για τη μείωση της χρηματοδο-

τικής συνδρομής (απόφαση του Δικαστηρίου της 4ης Ιουνίου 1992, C-181/90, Consorgan κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-3557, σκέψεις 15 έως 25· απόφαση του Πρωτοδικείου της 6ης Δεκεμβρίου 1994, T-450/93, Lisretal κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-1177, σκέψη 52).

42 Οι λόγοι για τη μείωση του ποσού της αρχικώς χορηγηθείσας συνδρομής, οι οποίοι συνάγονται από τα πορίσματα της αποστολής ελέγχου και από τις παρατηρήσεις της Πορτογαλίας, στηρίζονται, κατά την προσφεύγουσα, σε απλούς υποθετικούς συλλογισμούς και σε τεκμήρια, ενώ οι λόγοι για τη μείωση του ποσού της συνδρομής θα έπρεπε να αποδεικνύονται με βεβαιότητα και με επαρκή σαφήνεια.

43 Η Επιτροπή αντιτάσσει κατ' ουσία ότι η προσφεύγουσα δεν αποδεικνύει τον υποθετικό, ανακριβή και υποκειμενικό χαρακτήρα των υπολογισμών, στους οποίους η Επιτροπή είχε προβεί, αντίθετα, με μεγάλη σχολαστικότητα και προσοχή κατόπιν της περατώσεως της αποστολής ελέγχου.

44 Το έγγραφο 6045, τα πορίσματα του οποίου αποτελούν, όπως επισημαίνει η ίδια η προσφεύγουσα στο σημείο 37 του δικογράφου της προσφυγής της, τη βάση της προσβαλλομένης αποφάσεως, διευκρινίζει με επαρκή σαφήνεια και διαφάνεια τις μεθόδους υπολογισμού και τους εφαρμοσθέντες κανόνες, όπως το κριτήριο περί ευλόγου χαρακτήρα των δαπανών, που οδήγησαν την Επιτροπή στη μείωση της συνδρομής του Ταμείου.

45 Με το έγγραφο αυτό περιήλθε σε γνώση της ενδιαφερομένης όχι μόνο το συνολικό ποσό της μειώσεως, αλλά και ο ακριβής κατάλογος των θέσεων τις οποίες αφορούσαν οι μειώσεις αυτές, τα διάφορα ποσά ανά θέση και ανά υπεργολάβο, καθώς και ο τρόπος υπολογισμού της μειώσεως αυτής. Τέλος, οι πραγματοποιηθείσες μειώσεις αποδεικνύονται, κατά την καθής πάντα, με βεβαιότητα και επαρκή σαφήνεια, τουλάχιστον κατά το μέτρο του δυνατού, αν ληφθούν υπόψη τα στοιχεία που έθεσε η προσφεύγουσα στη διάθεση της αποστολής ελέγχου.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

46 Καταρχάς πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, από την αιτιολογία που επιβάλλει το άρθρο 190 της Συνθήκης πρέπει να προκύπτει κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο η συλλογιστική του οργάνου που εξέδωσε την πράξη, ώστε οι μεν ενδιαφερόμενοι να μπορούν να γνωρίζουν τους λόγους που υπαγόρευσαν τη λήψη του μέτρου, ο δε κοινοτικός δικαστής να μπορεί να ασκεί τον έλεγχό του (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Απριλίου 1997, C-22/94, The Irish Farmers Association κ.λπ., Συλλογή 1997, σ. I-1809, σκέψη 39, και προπαρατεθείσα απόφαση Lisrestal κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 52).

47 Κατά συνέπεια, η έλλειψη ή η ανεπάρκεια αιτιολογίας αποτελεί ισχυρισμό που αφορά την παράβαση ουσιώδους τύπου και ο οποίος διαφέρει συνεπώς από τον ισχυρισμό περί ανακρίβειας της αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως, ο οποίος εμπίπτει, αντίθετα, στην εξέταση του βασίμου της εν λόγω αποφάσεως (απόφαση του Πρωτοδικείου της 2ας Οκτωβρίου 1996, Τ-356/94, Vecchi κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1996, σ. II-1251, σκέψη 82).

48 Εν προκειμένω, αρκεί η διαπίστωση ότι η προσβαλλόμενη απόφαση της Επιτροπής, όπως διασαφηνίζεται με το έγγραφο 6045, παραθέτει λεπτομερώς, σε πολλές σελίδες, τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή έκρινε, καλώς ή κακώς, ότι έπρεπε να μειώσει τις δαπάνες που μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν για διάφορα θέματα και για τους οποίους επέλεξε τον συγκεκριμένο τρόπο υπολογισμού των μειώσεων αυτών. Κατά συνέπεια, η προσφεύγουσα είχε τη δυνατότητα να λάβει γνώση τόσο του συνολικού ποσού της μειώσεως, όσο και των θεμάτων που θα αφορούσε η μείωση αυτή, της κατανομής της μειώσεως ανά θέμα και του τρόπου υπολογισμού των μειώσεων αυτών, σύμφωνα με τις αρχές που είχαν τεθεί με την προπαρατεθείσα απόφαση Cipeke κατά Επιτροπής.

49 Κατά συνέπεια, στην αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως της Επιτροπής εκτίθενται με σαφήνεια και λογική συνέπεια οι αναγόμενοι στα πραγματικά και νομικά στοιχεία λόγοι από τους οποίους εξαρτάται η κατά νόμο αιτιολόγηση των μειώσεων, ανεξάρτητα από το βάσιμο των λόγων αυτών, το οποίο, όπως αναφέρθηκε, δεν εμπίπτει στον έλεγχο του ζητήματος κατά πόσον οι αιτιολογίες ήσαν επαρκείς, αλλά στην εξέταση της διαφοράς επί της ουσίας.

50 Κατά συνέπεια, ο λόγος ακυρώσεως που στηρίζεται στον ισχυρισμό περί ανεπαρκούς αιτιολογίας της προσβαλλόμενης αποφάσεως της Επιτροπής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

51 Κατά συνέπεια, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

52 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Επειδή η προσφεύγουσα ηττήθηκε και επειδή η Επιτροπή είχε ζητήσει την καταδίκη της στα δικαστικά έξοδα, η προσφεύγουσα πρέπει να καταδικαστεί στην καταβολή των εξόδων αυτών, περιλαμβανομένων και των εξόδων της διαδικασίας λήψεως ασφαλιστικών μέτρων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα, περιλαμβανομένων και των εξόδων της διαδικασίας λήψεως ασφαλιστικών μέτρων.

Vesterdorf Briët Potocki

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 7 Νοεμβρίου 1997.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

B. Vesterdorf